

Ząbkowice Śląskie, dnia 18 maja 2017 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

STAROSTWO POWIATOWE
w Ząbkowicach Śląskich
PUNKT KANCELARYJNY
19. 05. 2017
Ilość załączników .....
Podpis 6458/17

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W ZĄBKOWICACH ŚLĄSKICH

Pan Roman Fester
Starosta Ząbkowicki
ul. Henryka Sienkiewicza 11
57-200 Ząbkowice Śląskie

*P.A. Smutek
do realizacji
19.05.2017*

*WBZK - e-prośba
uproszczona
iEP 7 maja*
*Sypkiewicz
19.05.2017*

Nasz znak: PIWzz.4020.12.19.2017.8

Dot. sprawy nr:

pismo z dnia:

Szanowny Panie Starosto

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Ząbkowicach Śląskich informuje o ciągłym rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń, w szczególności u dzików.

Do chwili obecnej choroba rozprzestrzeniła się na prawie całych terytoriach Litwy (w 2017 r. 175 przypadków u dzików), Łotwy (w 2017 r. 278 przypadków u dzików), Estonii (w 2017 r. 294 przypadków u dzików) i Ukrainy (w 2017 r. 61 ognisk u trzody chlewnej).

Na terytorium Polski chorobę stwierdza się głównie u dzików (ok. 300 przypadków, z tego 141 w 2017 r.), na terenie powiatów: białostockiego, sokólskiego, hajnowskiego, siemiatyckiego, bielskiego, monieckiego, zambrowskiego i wysokomazowieckiego w województwie podlaskim oraz na terenie powiatu bialskiego w województwie lubelskim i powiatu łosickiego w województwie mazowieckim.

Szczególny niepokój budzi występowanie ognisk choroby u trzody chlewnej na znacznych obszarach Ukrainy. W związku z licznymi przyjazdami obywateli tego kraju do pracy w Polsce istnieje bardzo duże zagrożenie przeniesienia choroby praktycznie w każdy rejon kraju, w szczególności za pośrednictwem przywożonej żywności wyprodukowanej z mięsa wieprzowego.

W związku z zagrożeniem przeniesienia choroby na obszar województwa dolnośląskiego, w uzupełnieniu informacji i materiałów przekazanych w latach poprzednich, ponownie przesyłam w załączeniu ulotkę informacyjną dla hodowców oraz zasady bioasekuracji dla gospodarstw utrzymujących trzodę

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Daleka 19, 57-200 Ząbkowice Śl.
tel.: (74) 815-76-35, fax: (74) 815-15-05, e-mail: zabkowice@wroc.wiw.gov.pl,
www.piw-zabkowice.j.com.pl

chlewna, które powinny być przestrzegane w celu zabezpieczenia stad przed zakażeniem, z prośbą o ich przekazanie hodowcom świń na terenie gminy.

Jednocześnie przypominam, że Inspekcja Weterynaryjna pobiera próby od każdego padłego na terenie gminy dzika, w tym również od dzików padłych w wyniku zdarzeń drogowych, przed ich przekazaniem do utylizacji.

Z poważaniem

4 up. Powiatowego Lekarza Weterynarii
w Zabkovicach Śląskich
Agnieszka Tokaruk
Agnieszka Tokaruk
Zastępca
Powiatowego Lekarza Weterynarii

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Daleka 19, 57-200 Zabkowice Śl.

tel.: (74) 815-76-36, fax: (74) 815-15-05, e-mail: zabkowice@wroc.wiw.gov.pl, www.piw-

zabkowice.j.com.pl

Afrykański pomór świń u dzików

W dniu 24 stycznia 2014 r. potwierdzone zostało wystąpienie afrykańskiego pomoru świń (ASF) na Litwie. Tym samym wirus ASF (ASFV) znalazł się na obszarze Unii Europejskiej (UE). Do chwili obecnej choroba rozprzestrzeniła się na prawie całych terytoriach Litwy (w 2017 r. 175 przypadków u dzików), Łotwy (w 2017 r. 268 przypadków u dzików), Estonii (w 2017 r. 294 przypadków u dzików) i Ukrainy (w 2017 r. 61 ognisk u trzody chlewnej).

Na terytorium Polski chorobę stwierdza się głównie u dzików (ok. 300 przypadków, z tego 140 w 2017 r.), na terenie powiatów: białostockiego, sokólskiego, hajnowskiego, siemiatyckiego, bielskiego, monieckiego, zambrowskiego i wysokomazowieckiego w województwie podlaskim oraz na terenie powiatu białskiego w województwie lubelskim i powiatu łosickiego w województwie mazowieckim.

Szczególny niepokój budzi rozprzestrzenienie choroby na znacznych obszarach Ukrainy. W związku z licznymi przyjazdami obywateli tego kraju do pracy w Polsce istnieje bardzo duże zagrożenie przeniesienia choroby praktycznie w każdy rejon kraju, w szczególności za pośrednictwem przywożonej żywności wyprodukowanej z mięsa wieprzowego.

Regulacje prawne UE zakładają, że w przypadku wystąpienia ASF na terenie jakiegokolwiek kraju wspólnoty, zamyka się obrót trzodą chlewną oraz mięsem nie w całym kraju, jak to miało miejsce w przeszłości, a jedynie w okręgach zapowietrzonym i zagrożonym.

Fakt, występowania wirusa ASF w populacji dzików stwarza potrzebę włączenia myśliwych oraz leśników w program szkolenia, którego celem jest uświadomienie roli myśliwych i leśniczych w ochronie Polski przed rozprzestrzenieniem się ASF w populacji dzików bytujących w naszych lasach, a tym samym ochronę krajowych stad świń przed wirusem ASF, który w pierwszej kolejności może znaleźć się wśród dzików na danym terenie.

Poniżej zostały przedstawione najczęściej zadawane pytania dotyczące ASF u dzików wraz z odpowiedziami.

Czym jest afrykański pomór świń?

Afrykański pomór świń jest nieuleczalną chorobą wirusową, która występuje wyłącznie u świń i dzików. W krajach afrykańskich - na południe od Sahary, w których choroba ta pojawiła się około 100 lat temu i występuje sporadycznie do dzisiaj, podobnie jak na półwyspie iberyjskim, gdzie ASF został zwalczony w 1999 r., wirus ASF może być przenoszony również przez kleszcze - gatunek, który w naszej strefie klimatycznej nie odgrywa istotnej roli.

Jaki jest przebieg i objawy kliniczne ASF u dzików?

U dzików europejskich infekcja prowadzi do bardzo ciężkich, ale nieswoistych objawów ogólnych, jak gorączka, osowienie, utrata apetytu, zaburzenia w poruszaniu się i problemy w oddychaniu. Wystąpić mogą również krwawienia (z nosa, krwawa biegunka, krwawienia skóry). Chore zwierzęta wykazują między innymi ograniczony odruch ucieczki lub inne objawy, jak niechęć do poruszania się i utrata orientacji. Choroba dotyczy wszystkich grup wiekowych i obu płci dzików w równym stopniu i w większości przypadków prowadzi do padnięć zwierząt w okresie 7 - 10 dni po zakażeniu.

Po przekrojeniu zwłok dzika należy zwrócić uwagę na: przekrwione i powiększone węzły chłonne, powiększoną śledzionę i wybroczyny w narządach wewnętrznych, w skórze lub pod skórą. Płuca i drogi oddechowe są często wypełnione pianą.

Brak wymienionych zmian nie wyklucza, że przyczyną nagłego padnięcia dzika, a częściej większej liczby dzików, może być ASF. Z tego powodu zauważenie zwiększonych padnięć dzików powinno stanowić sygnał do podejrzenia ASF. Sekcja dzików powinna być wykonana wyłącznie przez lekarza weterynarii.

Jak choroba jest przenoszona?

Choroba może być przenoszona bezpośrednio ze zwierzęcia na zwierzę lub pośrednio przez zanieczyszczone przedmioty. W niekorzystnych okolicznościach, do wprowadzenia wirusa na dany teren kraju, może wystarczyć porzucona kanapka z wędliną sporządzona z mięsa chorego dzika lub świni. Szczególnie niebezpieczna w aspekcie przenoszenia zarazy jest krew dzików. Najmniejsza ilość krwi wystarczy do zakażenia wrażliwych dzików lub świń.

Na co należy zwrócić uwagę?

Wskazane jest zdawanie sobie sprawy z faktu, że dziki są ważnym wektorem w rozprzestrzenianiu się wirusa na danym obszarze i jego przeniesienia na stada trzody chlewnej.

Prosi się zatem myśliwych i leśników o zwrócenie uwagi na zwiększone padnięcia w lesie dzików i poinformowanie o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii (PLW), bezpośrednio, lub za pośrednictwem organów administracji lokalnej. Należy także pobrać próbki do badań laboratoryjnych, które zostaną przesłane do laboratorium przez PLW.

Optymalne są próbki krwi i śledziony, ewentualnie węzły chłonne, migdałki, płuca, a w ostateczności, jeśli brak jest wymienionych narządów w tuszy dzika, kość długa lub mostek. Do badań mogą być przesłane nawet tkanki z postępującym procesem gnilnym.

Szczególnie ostrożnym należy być z przedmiotami zanieczyszczonymi krwią lub, które miały z nią kontakt. Do tych przedmiotów należą sprzęt łowiecki, buty, ubiór, szmaty, naczynia, noże.

Prosi się myśliwych o przestrzeganie zasad higieny po polowaniach (nie pozostawianie patrochów w lesie po zakończeniu polowania; dezynfekcję sprzętu łowieckiego).

Myśliwi powinni unikać wchodzenia do chlewni lub wykonywania prac związanych z obsługą świń minimum przez 48 godzin od zakończenia polowania.

Należy zdawać sobie sprawę, że trofea i inne produkty z dzików, w szczególności pozyskane na terenach występowania choroby mogą stanowić źródło wirusa i stwarzać ryzyko przeniesienia wirusa i dalszego szerzenia choroby.

Jak choroba jest zwalczana?

Niestety nie ma szczepionki przeciw afrykańskiemu pomorowi świń, dlatego w zwalczaniu choroby wśród dzików najważniejsze jest zachowanie środków ostrożności i regulacja ich populacji.